

EITEM AR YR AGENDA : 9

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

22 Medi 2014

ALLDRO AMCANOL 2014-2015

Adroddiad gan Ken Finch, Trysorydd

Diben yr Adroddiad

- 1 Diben yr adroddiad hwn yw rhoi alldro amcanol amcangyfrifiedig am flwyddyn ariannol 2014-2015 i'r Aelodau.

Cyflwyniad

- 2 Mae gwariant o'i gymharu â'r gyllideb yn cael ei fonitro'n agos gan staff y Gwasanaeth Tân ac Achub, a thynnir sylw at unrhyw amrywiadau neu amrywiadau disgwylidig cyn gynted ag y bônt yn digwydd, a hynny er mwyn gallu gosod mesurau yn eu lle i sicrhau nad oes unrhyw risg ariannol i'r Awdurdod. Yr arwyddion cyfredol yw y bydd £381,218 o danwariant. Mae'r dadansoddiad manwl yn Atodiad A, a dangosir unrhyw danwariannau gydag arwydd minws (-).
- 3 Mae'r adroddiad yn ymdrin â'r gwariant gwirioneddol hyd at ddiwedd Awst, ac yn amcangyfrif y gwariant am 7 mis olaf y flwyddyn. Mae lefelau digwyddiadau yn ddigon tebyg i'r flwyddyn flaenorol ond mae 7 mis o'r flwyddyn i fynd eto, a gallai cyfnod o dywydd garw olygu y bydd angen adnoddau ychwanegol i ariannu ffioedd troi allan.

Amrywiadau i'r Gyllideb

Costau Gweithwyr

- 4 Mae cyfran fawr o wariant y Gwasanaeth Tân ac Achub yn ymwneud â chyflogau, ac mae arwyddion y bydd tanwariant net ar gyflogau eleni.

- 5 Mae'r rhan fwyaf o'r tanwariant ar gyflogau'n ymwneud â diffoddwyr tân amser cyflawn, a £472k yw'r amcangyfrif cyfredol. Mae amryw o ffactorau wedi cyfrannu at y tanwariant ar ddiffoddwyr tân amser cyflawn, gan gynnwys:-
- nifer y staff sy'n rhan o'r llu ond heb gael cyflog llawn oherwydd salwch neu absenoldeb mamolaeth;
 - gofal dros absenoldeb yn cael ei ddarparu gan ddiffoddwyr tân Gwledig y System Dyletswydd Amser Cyflawn (WDS) newydd gan arwain at arbedion ar gostau goramser;
 - a llai o oriau gweithio oherwydd streiciau.
- 6 Y tanwariant a amcangyfrifir ar ddiffoddwyr tân y system RDS yw £77k. Defnyddiwyd rhywfaint o'r gyllideb hon i dreialu grŵp o 18 o ddiffoddwyr tân hyblyg i wella gofal tân, a'r enw ar y rhain yw diffoddwyr tân gwledig WDS.
- 7 Mae'r tanwariant ar gyllideb y Prif Swyddogion yn ymwneud ag un swydd wag Prif Swyddog Tân Cynorthwyol.
- 8 Gellir priodoli'r tanwariant ar Staff Cefnogol i nifer o swyddi yn cael eu llenwi'n hwyrach na'r disgwyl.
- 9 Gosodwyd y gyllideb Hyfforddi gan ddisgwyl y byddai grant gan Lywodraeth Cymru yn cael ei dalu i wrthbwyso rhywfaint o'r gwariant. Fodd bynnag, tynnwyd y grant ymaith ar fyr rybudd felly mae'r alldro'n uwch ac yn adlewyrchu'r costau a ddisgwylir.
- 10 Mae'r gorwariant ar Bensiynau Diffoddwyr Tân oherwydd bod taliad ychwanegol am anaf wedi ei wneud yn ystod y flwyddyn ac nid oedd hyn yn hysbys pan osodwyd y gyllideb.

Safleoedd

- 11 Ar gyllideb y safleoedd bydd tanwariant ar Ardrethi Annomestig. Mae'r gostyngiad oherwydd newidiadau i werthoedd ardrethadwy nifer o safleoedd ar ôl i arbenigwr allanol gael ei gomisiynu i gynnal ailwerthusiad. Bu hyn o fudd mawr ac ad-daliadau'n cael eu hôl-ddyddio i 2010.

Cludiant

- 12 Yn gyffredinol amcangyfrifir bod tanwariant o £91k yn y gyllideb Cludiant. Costau ychwanegol yw'r rhain, sy'n gysylltiedig â defnyddio'r diffoddwyr tân hyblyg WDS i ddarparu gofal mewn nifer o orsafoedd.

Cyflenwadau

- 13 Oherwydd y cynnydd yn nifer y diffoddwyr tân disgwylir y bydd angen prynu rhagor o gyfarpar amddiffyn personol, ac adlewyrchir hyn fel gorwariant dan y pennawd Gwisgoedd a Golchi.
- 14 Amcangyfrifir ar hyn o bryd y bydd tanwariant ar gostau Cyfrifiaduron ar ôl ailnegodi trwyddedau a chontractau cynnal a chadw, gan arwain at lai o gostau o'u cymharu â'r gyllideb wreiddiol.
- 15 Mae'r gorwariant ar gostau Cyfathrebu oherwydd bod costau Firelink yn uwch na'r disgwyl oherwydd ffi mynegeio annisgwyl, ac mae dadlau ynghylch hyn.
- 16 Mae gorwariant ar Dreuliau Cynadleddau a Chynhaliaeth yn bennaf oherwydd y ffordd o gyfrifyddu Gorsaf Dân Gymunedol y Rhyl fel cyfrif masnachu. Bydd unrhyw wariant yn uwch na'r incwm yn cael ei roi ar y cyfrif refeniw. Eleni amcangyfrifir fod hyn yn £18k. Bu cynnydd hefyd yn yr hawl i gynhaliaeth oherwydd y pellteroedd ychwanegol a deithwyd a'r oriau a weithwyd gan ddiffoddwyr tân yn darparu gofal mewn gorsafoedd gwledig. Disgwylir y bydd £7k o orwariant yn y gyllideb cynhaliaeth.

Gwasanaethau Cefnogol

- 17 Bydd cost Rheoli Cyfleusterau yn codi i'r Awdurdod eleni. Oherwydd cynnydd yn y prosiectau cyfalaf sy'n cael eu rheoli gan y tîm mae Rheolwr Prosiect ychwanegol wedi ei neilltuo i'r Gwasanaeth Tân ac Achub. Fodd bynnag, bydd y cynnydd yn y costau'n cael ei dalu drwy incwm ychwanegol oherwydd fod y costau hyn yn cael eu codi ar y rhaglen gyfalaf fel ffioedd.

Cyllido Cyfalaf

- 18 Amcangyfrifir bod y costau dyledion a gysylltir â'r rhaglen gyfalaf yn llai na'r gyllideb wreiddiol oherwydd y cyfraddau llog isel a'r oedi angenrheidiol ar brosiect Wreccsam a'r ailamserlennu sydd yn yr arfaeth ar brosiectau Tywyn a Nefyn.

Incwm

- 19 Yn gyffredinol amcangyfrifir y bydd yr incwm fymryn yn uwch na'r gyllideb wreiddiol. Bu gostyngiad derbyniol yn nifer y galwadau gwasanaeth arbennig ond arweiniodd hyn at godi llai o incwm na'r disgwyl pan osodwyd y gyllideb. Mae gostyngiad yn y grant Cynllunio at Argyfwng yn cael ei wrthbwysu gan ostyngiad yn y costau dan y pennawd Cyd-Grŵp Gwasanaethau Brys. Fel y nodwyd eisoes mae'r incwm o ganlyniad i Ffioedd Cyfalaf wedi cynyddu yn unol â'r gwariant a fu.

Tanwariant

- 20 Ar ôl dadansoddi patrymau gofal tân mae nifer o swyddi newydd wedi eu creu (paragraff 6) i ddarparu gofal yng Ngogledd Cymru. O ran yr ochr weithredol bu angen darparu cerbyd sy'n ddigon mawr i gludo'r cyfarpar sydd ei angen ar gyfer diffoddwyr tân 'symudol'. Ar hyn o bryd mae 15 o gerbydau wedi cael eu hurio ar gyfer hyn. Fodd bynnag, mae'n fwy buddiol, yn weithredol ac yn ariannol, i brynu'r cerbydau, ac unrhyw gyfarpar arall a allai fod yn angenrheidiol, drwy'r rhaglen gyfalaf, a'r gost a amcangyfrifir yw £300k. Er mwyn lleihau costau dyledion yn y dyfodol argymhellir bod cost y cerbydau a'r cyfarpar yn cael ei ariannu o'r tanwariant yn y flwyddyn gyfredol.

Argymhelliad

- 21 Bod yr Aelodau'n nodi'r tanwariant a amcangyfrifir ac yn cytuno i neilltuo arian i ariannu gwariant cyfalaf er mwyn lleihau costau dyledion yn y dyfodol.